

**ZK(b) Partia auəsujā
r'k.las iapartiou.**

Eiteigeit M . Gouua.

Apñənttəra.

Aqua.

1932 ş.

Apsna.

ЛНМГ
КП-7084
ОКФ-687

0811
Г-57

К
ПРОВЕРЕНО 1935 г.

ZK(b) partia auəsujaja r'klas iapartioup.

İahñar uajə, ar'stab zmam, intəçxər eibafra. İzəku-
tarəzei ubasqan ubri ar! İalşauaməzt uəi ar iaçadmərhar,
icqia-İqia ikurəmçar. İzzə? İzzə-ña uçaauazar, uəs iəqou
ar napxgaradaxauan, eidəzkəlaua, eiçzərcaaua mųək eiua-
məzt. Uəs iəqou ar azək eipş, eicgəlanə, ajyaxər eibəta-
nə, plank ala auəs ura, akupara zalşauam.

22/08/36
Auəsujagiə-rəup. Auəsujaja rklas anxaja açrəmadanə
irakupauan akapitalistjei apomesyikjei Uəi zəkupauaz
amųra, iara jagarc akuən, izban akuzar, uəi iataxən aka-
pitalistja rfabrikakua rəmnaxərc, apomesyikjagiə rad-
giəlkua irəkunacarcə. Oktiabr azə añəntkari apomesyik-
jei iriaaiz aproletariat jlara reibafra amcabəz ialagəlanə
ar şkuakua reisra iaçən arevoliucia xakuəitras irnataz
rəmpəçərməjrazə, ankəlarazə.

Jlar reibafraçə ieiaaiz aproletariat nap anarkəit aso-
cialistə nxatə afakuərgəlara. Arəi auəs egiəmariam, nas-
giə kuparada izalşaua uəsəm. Arəi auəs işrəlşaua aipş
eiçarqiarçə iaftoup ESSR aynuəçqarəi aonaja—akulakja,
aburzuazia jənxakua, apərxaga qaçaja. ESSR aqamzaara
rtaxnə ikugəloup akapitalistə rəlakua zegiə. „Auəsujaja
rklas oup kərzəlşauanə auaa bzia ououakua zlou zegiə
rəmy, rəlşara qarək iazərxanə, auəs ououakua, auəs xianta-
kua, auəs uadayrakua rçə zguə kamhaua zuə-zña eikuñanə,
iaknə iəqou“...

Apartia amamkua auəsujaja rklas ialşauaməzt eiaaira
Oktiabrəi arevoliuciei jlar reibafrei, rçə nasgiə, ialşaua-
məst açəlaçə anxatə afakuərgəlarei, axuəşkusarəi aplan

axəşəkusa rzə asocialistə ekonomika auasxər aštaçarei napə dnarkərc iheit Ştalin. Aproletarja rəkupara xadara azəzua eibafəga ştəbs iamou abolşevikja rpaatla — zegeid-kəlou akommunisitə partia aup. As aips iqau aparčia amamzar ştab zman ar iryəzaxauan auəsujə rklas.

Aparčia—auəsujə r'klas iapxiagəlou otriadup.

Izeipşrakuada iara ubri, auəsujə rklas akuparei argəlarei imyapnagaua xadara azəzua, aştəb iadnakəlakuaaua auaa? Hara ataxəuma ari aştəb aʔə iqazaasə ar rʔə iqau auaa ireionkuou şrak, uəu.

„Zegı rapxiazə aparčia, auəsujə rklas azə ipxiagəla atriadzaroup. Aparčia iadnakəlaroup auəsujə rklas z xə zəpsə nakuçaua arevoliuciazə guək, psəkala auəs ruanə ialou zegiə“.

Abas iyuan Ştalin.

Eipşnə iəqam auəsujə zegiə. Ckia uarəlpşər auəs anərua aaləxraʔə, iubaueit rəzənʔək eipşnə ruʔə rnapə işamkua. Iqaur apxiagəla uəsujə—aoiey uəsujə. Har-zəzəyrnəi uərt ireiuou azək, yəqak ruəs işaxtəjaua: ay. Filətov A. A. auəs iueit a'Elektrozauad aʔə aməruəgakua axəqarçaua acex aʔə.

İlhauazei ari auəsuy? „Sara səzdgəlau auəs guək-psəkala bzia izbaueit—iheit ay. Filətov. Sara uajə, apasakua raasta xarəza eihasit saaləxəmta. Uəs aips zlasəlsəgiə suəs safklapşnə, eiha irʔeinə ifakusərgəlan aqnəʔoup. Aoiey uəsura şaaçəsəz aipsitqa, zegı rapxiazə aoiey uəsura zə atquə şʔanəsçan, iara ubri inarknə auəs eihəgiə ixtaknə isəmour. Uəs aips səqazaarcə egisəxutoup sara, izban akuzar, aparčia saloup 1917 ş. indərknə“.

Ay. Gribova, auəs lueit elektrozauad iaxaçanakua alampa qaçarta aquşəʔə. „9 şəkusa reiha çuolt ara auəs

zueiŋtei, suəsŋiə bzia izbaueiŋ,—lŋeiŋ ay. Gribva. Suəs bzia iŋəzbaua auəsura bzia izbaueiŋ-ŋa macaragiə akuəm. Suəs bzia izəzbaua, sara sxaŋə, asoveŋŋ aaləxraŋə auəs axəzua aqnəŋ ouŋ. Ara auəs zuanaŋa znəzaŋəkŋiə auəsura saxəpanə smaaicŋ, znəzaŋəkŋiə sagəmxacŋ. Saagləxfinplan (ŋromfinplan) enakuəzaalakŋ ixaŋŋaanə iqasŋaueiŋ. Acex aŋə aagləxfinplan anagzara ŋartanə ianəqalalakŋ zegi rapxiazə sa sŋaanəskəlueiŋ axsmen kŋiə auəs zəuracə. Uaypsək mŋəla sadicələzauam sara ari auəs. Sara sguə iauam hcex aagləxfinplan namgzakua aŋara“.

As zŋaua auəsujə auəs irua dara iŋərxəŋuəsəu eilzərgaz rouŋ. Uərt rzə, Sŋalin iŋəiŋəz aipŋ, auəsura axiəz bziei, axaŋarei irəzŋaxəeiŋ. Art reipŋ iqau auəsujə rxəpxiazara esaaŋa azhaueiŋ. Akətakua raxŋ, asovnxarakuei akolnxarakuei rŋə azhaueiŋ, auəsura iaŋanakuə ckia rxə azcanə ynəŋəkla izkəz aŋey uəsujə rxəpxiazara. Izma-hacda akomŋareidkəla eiuaŋ aŋrakŋor nəqucaŋa Liuba Voroncova ŋeyla luəsurala aŋaŋuara aŋlan iamcxunə anagzarazə Lenin ixiz ala itəŋəu a'orden ŋlouz? Aapən aŋaŋuara iannalagauaz inarknə xkaaraŋan aŋəyratagalara niasaanza aŋəsta dxəmŋzakua dxən Liuba. Uəi ilpŋaauan aamta, lŋrakŋor amafənakuə uŋa abrəukua rrəkŋarazə, ləŋrakŋorgiə ubri aqnəŋ aŋrakŋorkua zegiə ireiŋnə auəs auan.

As iqauma auəsujə zegiə? Momou. Iqaup auəsujə auəsura iaŋaafakuaua auəsuraŋŋkua bŋazərxaua, zŋaxzərpakuaua, auəsura iaŋəmccakkuaua; qoukə-qoukə rzən aŋa disciplina—aŋəzba ŋarə iayəzouŋ.

Iqaəkuouŋ dəryagiəx uəsujakuak, uəi aŋara zəxŋəy ipnamqua. Uərt uəs rguə iaanagaueiŋ: „aŋəntkarra hara ianahŋxa, amŋra hnəŋaŋə ianəqala, guəŋŋə psəŋŋəla iha-uaaiŋ apstazaragiə. lacŋa haulafaxuə, haqazaaiŋ ŋəŋ aaməstacə, ŋeyla auəsuraŋi asoceiclabrei hadəumkəlan, uərt rəla aguəryagiə haumərgan“. As iəqou auəsuy ixa-xigiə iaaiŋauam Asovet Eidkəla anxafə zegiə aiŋəxra

uŋa arɣiara dazəɣləmhano daftazar şualəu. As iəqau auəsuy uaqɾi dazxuəczaum, iibaua exiaɾi macara aup. Auəsujə rklas zegiə eibarguaq'ua izɣəu auəs dəu iara ixaxigiə iaəigauam, aguxiaagiə ikzam.

Abartkua zegiə ckia urəlpşər iudərraɾa iqouɾ auəsujə rklas eiuanə iqou zegiə şeizakəm, işeipşəm dərraləei, politikalə razəqaçaraləei.

Auəsujə rklas aynuçqa iqouɾ iazəqaçau aguəpkua-giə, ubas dərralə istaxanə iqau auəsujagiə. Qoukə irbueit̄ eiləkkə rħəntkarra afakuəroŋuəuareɪ uŋa asocializm aqaçareɪ rzə akupara şataxəu, kupafas iamougiə zeipşrou, iqaxəuɾ daɣa qoukə, aganaxi iaxaua zegi irzeipşəu auəs xəyaas izəmk'ua, zxaɾə uəs macara iazxuəckuaua. Auəsujə rklas eiouu zegiə eipşnə, zegiə azək eipş auəs eicərua iqazar, nas akommunist̄ɾ Parɿia zzataxxauazgiə egieqaməz̄t̄.

Auəsujə rklas eiouu raxiɾ eiha dərralə ieonəu aqajlara zegiə kuparalə axakuəitraxi işkəlgarəui, kəlgafas irəmonui ckia eilərganə izdərua rəla macara aup işeibar-kəu akommunist̄ɾ parɿia.

Aparɿia uəss izəftau—aqajlara zegiə axakuəitra rəta-ra, asocialist̄ɾ guəp alakuərgələra ouɾ. Ari auəs zxə zguə azcaua auəsujə macaragiə rakuəm. Ari auəs iaçagəluəit̄ aparɿia amya dəu (generalinaia linia parɿii) şiasau, auəsujə rklas izɣəu xəmpada işagaua eilzərganə zəlşara, zəmy zegiə iara iaztar ztaxəu akolxozaai, aoiarjei-abjaranxajeɪ uŋa ubas asoveçaa raxi zxə kədəu aintəligen-ciei. Abri aqnəɾ aup auəsujə rklas apxiagəla oɾiad — Akomparɿiaxi izeixaua auəsujə rədagie anxay qajlar irieonəu uŋa akolxozaa—aktivist̄jeɪ, nas aintəligenɿja raxiɾ irieonəu auaagiə. Aparɿiagiə iadnakəluəit̄ uərt̄ raxiɾ ireionəu, auəsujə rklas zəftou auəs azə zəxə zəpsə ieɪua, auadayrakua irjəmtakua, napeikuça qamçakua aparɿia amya dəu anagzarazə ikupaua auaa. Akətan aparɿia dadnakəluəit̄ zəxə zəpsə azkənxuxuala guək ala

akolnxaraxi zəxə zərɣaz, anxaŋa akollektivrei akolnxara eiƣkaanə, irəououangio alakuərgəlare i rzə ikupaua, psfak qamçazakua aqanxaya zədkəlanə akulakja irakupaua nasgio, aparŋia aƣaouasta iŋaŋauala, aparŋia anarɣgira dəçagəlanə, akolnxara neiueŋ-qacarala akulakja klas hasabla rapəxra iacxəraaua, imyapəzgaua anxayə.

Abas iqau aqanxay iour aparŋia iadnakəlaua.

A i ƣ ə n j a j l a r a z ə a z ç a a ɣ k u a .

1) Izalamlauazei Aparŋia auəsuya şəzənɣəkəu?

2) Iŋpaeilkaaɣəu, aparŋia—auəsuya rklas iapɣiagəlou oŋriadəuŋ-ŋa iŋou?

3) Izeipŋra uəsujada aparŋia iaduakəlaua?

4) Dzeipŋrada akətan aparŋia iaduakəlaua?

Aboliŋevikja rparŋia ailazaara.

Auəsuya rklas aparŋia ialau reiharayək, uəsujazarəu. Aparŋia aanƣasrak amazamkua esəmŋa şargio azhara iaƣəuŋ. Axa aparŋia iadnakəlauam iaazguarɣalakı. Aparŋia ckia ifklapŋueiŋ, deilnargaueiŋ, dguanataueiŋ iadnakəlaua auayə.

Hrəxuapŋəŋ aparŋia azhara açəxuala acifrakua irŋa-ua. Şəkusəkəi bzakəi rəla—ianvar akə 1928 ŋ. indərkənə —aparŋia ialaz aŋlenjei akandidatjei rɣəpɣiazara nazeiŋ 1302 nəzki indərkənə 1852 nəzki rqnəza (1852 nəzkiyək raxıɣ 1210 nəzkiyək ɣlenjouŋ.) 1930 ŋ. rzə aparŋia ƣəç ialaleiŋ 650 nəzkiyək. Arŋ raxıɣ 450 nəzkiyək aŋtanok iadgəlaz uəsujouŋ, eiharayək ametal, araja, aneft uŋa raalaəxərtakua rƣə auəs zəukuauaz usəujouŋ. Akətanɣi aparŋia organizaciagio azhara iaƣəuŋ. 1930 ŋ. rzə akətanɣi aparŋia organizacia azhaiŋ 54% rəla.

Iiun mza 1930 ŋ. rzə aparŋia ialau zəgi raxıɣ 48, 6% aŋtanok iadgəlanə auəs zua uaaŋ.

Asocializm qaçaraƣə auəsuya rklas izəxızanə iqau rəjouŋ. Auəsuya rklasi aqanxayəjari politikala rdərra

azhait. Artkua zegi rəmyala xuəşkusarəi aplan axəşəkusa-
rzə aparťia rguazəhanə ialalarcə iaftalaşt. Xəpxiazarala
irajou auəsujə rklas uabzias ialou zəxə zəpsə akuzcaua
aorey uəsujəi, akolxozaa—pxiagəlaʔei.

1931 ş. rzə i kollektivtəpən akətanxaʔakua rəbzakə.
Akətakua raxigə axaʔənxəʔa sektor ačkəs amy ɔuəɔu-
axoit asocialistə sektor. Ubrəi aqnəʔ pəxiakua ireipsə-
mkua ixtakəpən akətaparť—organizaciakua rərtbaara,
rəɔuɔuara. Exiazə aparťia uəsənə iamou p akəta part-
organizaciakua kətanxaʔa proletarja rəla iarəɔuɔuarc.
Asovnxarakua raxi aparťia iadnakəluet aoreyha, aorey
uəsajəs zʔəqəcanə asovnxarakuei amafəna—trakto-
stanciakuei rəpəlankua iaməcxunə rənagzarazə ikupaua
myəs, lşaras irəmon zegi rəla asocialistə qa formakua
nəqucaua bolşevik tēpla auəs zəukuoua akəta nxəʔa
proletarja.

Akolnxarakua rəgiə aparťia aʔərguaqnə auəs auet
iadnakəlarcə akolxozaa ireonə irəlou. Iqou p klasla
akulak iakuparaʔə ckia ipəʔou akolxozaa.

Uərt rəmy rəlsara zegiə akolnxara aibaarkra, arə-
ɔuɔuara lazərkueit. Ubas, aorey uəsuri zxaʔ aips
ipxiazanə asocieclabrei nəqcanə akolnxara uəseiʔkaara
iaftou akolxozaa rou p akolnxarakua rəʔə aparťia iadna-
kəlarcə izəftou.

Abartkua zegi rəla iaabaueit hara aparťia iadnakə-
laua ckia ipəʔou aparťia imyapnagaua auəs amyapgara
zəlaşaua auaa şrakueu. Aparťia iadnakəlauam asocializm
eibarkia auəsəʔə ipəʔam auaa. Uəi iadnakəlaua auəsujə
rklasi akolxozaai ireonə auaa rau p.

Aparťia xrəʔ—xrəʔ iara axala aʔguanatoit'aʔarəck-
aueit. Uəi ialnacaueit izəxutamkua, iara eiuəmkua ialana-
lgalaz auaa, 1929 ş. rzə iqan aparťia rəcklara. Ubrəi,
zegeidkəlaʔi aparťia rəcklara aan ialərceit 116 nəzkiyək.
Ari axəpxiazara aparťia ialou zegiə jaqara išanə ak—

aqour. Apartia naq—naqgiə ubas ialnacoit Lenin ipartia axiəz anəqugara iapsamkua ialanagalaua zegiə.

Apartiei amassakuei.

Xəxi işahhauaz aips, akommunistə partia, asocialistə rgələrə hazfəu zegiə znarə içzətua auəsujə rklas iapxiagəlou otriadəu. Hara hpartia ajyaxər amqə ououaup. Izban akuzar, uəi rəmadaup agura zgaua, ahəpə xazcaua cya zmam aqajlara, Lenin ihauan „akommunistə rəla macara asocialistə guəp afakuərgələrə zalşauam.

Uəi azə iataxəuəu apartia uəss ikunərgələkuaua rəkuşa milionləri aqajlara reidgalara, reiƣərcaara, nasgiə asocializm aqacarei, socialist hasabla anxała aitalakuərgələrei rzə rdəkugalara uərt aqajlara“. İara abart ajakua işərhaua aup egışnəquaua apartia auəs auanaça.

Apələpə uəss apartia iaajərnagaua zegiə rənagzarazə iarçəsueit milionla aqajlara.

Ubrəi aqnəp aup kommunistə ipxiazapəu apartia uəs ckia eilərganə iəzdərui macara şrakuəm. Apartia uəs adərri macara maqəu. Akommunist ilşuazaraup uəi auəs akuşa aqajlar reidgalara, rxa pə uəsk aips ipxiazanə. rmaxuarkua eiləxnə ynarəkla irkra pə reiƣərcaara, nasgiə drapgəlanə aoteyha auəsura.

Arevoliucia azə akupara iaƣuŋtei—1927 ş. rzən oktiabr ti arevoliucia aan jlara reibala aan (гражданская война) eilahənə iəqaz anxała, İtəxraan, nas, anxała arekonstrukciapraan uha abolışevikja rpartia esnagi aqajlara irəmaadanə, aqajlara adkəlanə narxgara rəzua auəsura iaƣən.

Apartia azə mcaxuəjarak, psrak iayəzaxauan izmadau aqajlara rmassakua irəquqiaz.

Apartia aqajlara axəqau exabalagi nastnə iamadaup adac, arakua. Apartia esnagi irzəϕləmhaup aqajlara, ckia iazəzəryueit rxə rguə zəzcaua, guəxis-ŋəxis irəmau iaxərpşnə iagaueit pxiaqa myasə izlakupaşa dərbaua.

Artkua zegiə apartia izlamyapnagaua lara axiṛ aqajlara raxi rakua hasabla inaltəu a'arganizaciakua raup. Iarban organizaciakuau ubart?

1. Zanaats iqau zegi raxiṛ auəsujə eidəzkəlaua azanaat eidkəlakua. Azanaat eidkəlakua eimardəueit — ausujə rklas apxiagəla oṭriad apartiei auəsujə rmasakuei.

2. Asovetkua. Asovetkua — akalakikuei akətakuei rṛə qajlars iəqau zegiə eidəzkəlaua organizaciauakuonṛ. Auəsujə rklas asovetkua rəla aḥəntkarraṛ napxgarei rəznaueit anxaṛə. Asovetkua eimardəueit apartiei milionlaṛi aqajlarei.

3. Akoooperacia. Axəarxuagaṛ kooperaciei, akətanxaṭa kooperacia. Akoooperacia aup myas iqau akətanxayəjlara asocializm qaçara ralagalarazə.

4. Akomṣəareidkəla. Akomṣəareidkəla apartia uəss iamou, imyapnagaua zegiə rṛə icxəraaynə, iṛyaxər ououanə iavagəlaup. Akomṣəareidkəla eimanadaueit, apartiei auəsujəi anxaṛəi rṛəarəi. Akomṣəareidkəla iazəqanaçauoit uəsuraləei, dərraləei apartia alalara iapsaxaṣa auaa. Apartia eidnakəlaueit abart, xəxi zəzbaxu hḥakuaz amassaṛ arganizaciakua zegiə, napxgara rəznaueit, nasgiə ruəs irua amya ilnax'ueit, ruəsura aqajlara axakuəitraxi izlakəlsəa amya ikunaçoueit.

Aiṣəntajlarazə azçaaṛkua:

1. Apartia aqajlara rmassakua irəmadamzar zzəqamlauei?

2. Eimadazaafas irəmauzei apartiei aqajlar rmassakuei?

Adisciplina.

Akompartia akupara izṣəu iaçaxaiṭtei kərgiə çxiazarən, akommunistkua irḥaua irua, akakunə, rjyaxər eibətanə iqamzar, azək eips ruəs eicəramkər, adisciplina ououua rəmanizar.

Adisciplina oiuoua amamzar apartia ialsauaməzt rkla-
skua reikupara eiha ianəçarxa aamtazə asocialist r gəlara
dəu napxgara aznauərc.

Uorəi aqnə Lenin işhairçauaz:

Darbanzaalagı aproletarja (eiharak, adiktaura aam-
tazə reixa rə disciplina aoiuouara iapərxagaxaz, egia
imaqnə akuzargiə, uəi aburzuaziei aproletarjei reikupara rə
aburzuazia dacxəraauei!!

Apartia eiuou zegiə azək ieips rhou eikułanə apar-
tia azeips zbrakua auəs rzərueit, rəzən rək xhaak amta-
zakua, imyapərgaueit. lara ubri aup hpartia mquəs egi-
amazon.

Adisciplina-ña izəstou ianəqau azeips zbəra a'orga-
nizacia eiuou zegiə rzə ianzakuanəu aup. Azazala apar-
tia eiuou zegiə rzə apartia azeips zbəra zakuanzaroup
(ajak, akuəmçakua imyapərgauazaroup), aiharayək, irhaua
iacnəqu'azaroup aiçarayək. Hara hpartia izguapxanə
zpeidərkəlaz auaa rəla aup işəfakuərgəlau. Uəi mquəla
azgiə uayə dalaicəzauam. Amala apartia uanalala xhaak
amtakua apartia azbərakua myapaugalaroup. Apartia
işuanahəua ala auəs uualaroup. Uəs akuəmkua apartia
iuanahəua iuuərgiə iuəmuərgiə zegi uzeipsła uqəqauçar
apartia aqə unxarcə tər uouracə zaləuam. Akommu-
nist iaşəña irpxiazəua zxa rə uəs ačkəs apartiei auəsujə
rklasəi zəstou auəs xarəza iapagalənə izəpxiazəua ioup.

Də rə aamtakə eipsəmkua apartia disciplina oiuəoua
anataxəu iara aynuqqa aha rəikuəmtara anaua oup.

Vladimir Iliə-ipa ixaan aaxəsgie zakuan k aips ifa-
kugəlanə iəqaur, iarbanzaalagı, apartia iazeimak r nə uəs
iaazjərçlagı zegiə iazbalarənə apartia ayuucqar i ademok-
ratia ala.

Izaxizəu zei apartia aynuqqa r i ademokratia? Apartia
aynuqqa r i ademokratia zaxizəu ubri aup: apartia axa-

dara organkua apartia eiyou eilaʔanə eilaʔajana ialarx'ueit. Amala apartia aičbəra organkua, ajak, akuəmçakua apartia aihabəra organkua, rħa iacnəquaueit (akuša komitet aʔəlaʔəʔ komitet ħa, iacnəquaueit, aʔəlaʔəʔ komitet a'Centr Komitet ħa iacnəquaueit). Apartia aynuçqar iademokračia irualnaʔueit, apartia komitetkua—apartia eiyou amassakua irəmadazaarcə, nasgiə uəss iruəz irzəmuəz uħa rahasabkua ħnarbalarcə uərt amassakua.

Apartia aynuçqar iademokračia azin inataueit darbanzaalagi apartia eiyou, apartia aʔragrama iaxənzaçanək'ua, apartia aynuçqa uəs eimak.ʔəs iaazʔərçua zegiə iara iguə išaanaɣaua ala rəxʔajara.

Axa yħaak əqaup apartia eiyou izən, uəs, eimak.ʔkua rəxʔaraan.

Aħaakua rəuak: auəs iamaknə, uəʔəxanə axʔajara azin uəmoup iaxənzaɣtaxəu. Utaxxap-uəʔəxala uəi auəs uʔgə txaanza, ubʔə caanza. Uəs amakra azin umoup uəi aimak.ʔ uəs açəxuala apartia iftnaxaanza ʔbərak. Apartia uəi auəs açəxuala ʔbərak anəftnax inarknə uazərazəz—uazərazəməz, aybagiə akoup apartia iakunaçaz uacnəqualoup. Apartia abas aup-ħa iaħaz, apartia eiyou zegiə rzə izakuanzaroup. Aybaʔi aħaa: apartia eiyou, akomunist, uəs eimak.ʔə danaxʔajaua iara iguə iazbəz, iguə inataz aup iħarcə dəzkuəitəu. Mamzar, uəs auəs eimak.ʔkua raan, iqalalauan, naq-naqgiə ialsəueit iqalaxər, apartia amya iazərazəm akomunistkua ʔədala rʔeidkəlanə apartia aynuçqa akupara ialagauan, dara rxə zəzçaz, rguə iaanagaz anagzarazə. Uəs iqau akomunistja abolışevikja rdisciplina iaçagəlauaməzt, ipdərgauan.

Uəs iqau aguəpkua (afrakciakua) rəçəfarak rnatazauam aʔartia. Egriəqalauaməzt uəs ada! Ispaɣalarəz apartia eiyou guəp-guəpla rʔeidkəlanə, dasu xaz-xazə myakuak itəxnə, uərt amyakua rzə iaadərtər apartia aynuçqa aikupara? Uəsqaŋ apartia partiaxoməzt, akal iayəzaxauan. Uəsqaŋ apartia ialsəuaməzt aʔəla napxgara aznauracə

Aguəpkua rʔeilərk, uan xaz-xaz partiakuanə ikugəlauan. Uəi anroleŋarja rdikŋatura axəbgalara akuən izəzħaxauaz. Zegeidkəlau akompartia a'CK apartia zegiə azeipš eizarakua rʔə zəbʔəs ikunargəlauoiŋ aʔəla napxgasas iata-ʔəui apartia aynuŋqa pstazasas iamoui zçazkkuoua azçaaʔkua.

Apertia iazbuazaroun art azçaaʔkua zegiə. Art azçaaʔkua rəzbəra ckia zxə azəzməstəz kommunistəkgiə dnəmxaroun. Axa guəp-guəpla aʔeidkəlara qalauam uəsla imyapagaʔun art azçaaʔkua rəzbara. Aimakra aiʔakra alšaueiŋ art azçaaʔkua rçəxuala apartia zbərak ŋnaxaanza. Apartia uərt azçaaʔkua rçəxuala zbərak anəŋtnax inarknə eimakra hasabla uaha ajakgiə nakuəmçakua, apartia eiuou zegiə rmaxuarkua xiaŋsaanə uəi azbəra amyapəgara nap adərkəroun.

Ai ʔə nja j l a r a z ə a z ç a a ʔ k u a :

1. Izzataxəuzei apartiaʔə aixa iayəzou adisciplina onuonua?
2. Izakuzei apartia aynuŋqaʔi ademokraŋia-ħa izəŋtou?
3. Izzaləməsauazei apartia aynuŋqa iqalarçə aguəpkuei afrakciakuei?

Izrakupauazei apartia axənaarakua?

Asovet eidkəlaʔə, abolışevikja rnapxgara zmou auəsujə rklasi aqanxayəjlarei iaʔəun asocialistə rgəlara dəu. Art imyapargaua asocialistə rgəlalara tənq, kuparada imyapargaua uəsəm. Ari auəs akuşa iaartəun klasla aiku-para dəu. Anəpmanjei akulakjei uħa ubart inarədkəlau klasla haoraja zegiə iŋrəlsauala ari auəs aiçaqiara, axəbgalara iaŋtou.

Abolışevikja rpartia anapxgara zmou Asovet ʔəla jla rənxala ʔəcla, socialist hasabla afakuərgəlaraʔə— angləxəi akətanxalei atranspoŋtəi uħa rʔə izəxizənə iqau

rajoun. Ialşarəma abri aipş aanʔasrak qamçazakua asoveiaa ʔəcla, socialist hasabla ifakudərgəlaua rənxala guərtənula iazəpşlarə klasla haotaja?

Asocializm aqalara dara jəʔri, dara rənxala-rənçala azə içəxuʔa pʔagaun. Uərt irbaueiʔ asocializm qaçara afront ʔəʔ uəss iaahaulagi, uəs mantalas iaahpəlalagi zegiə dara rəkuzaara şarlasua, rahra açəxuʔa şəpnaʔaua. Ubri aqnəʔ işrəlsauala huəs hazʔəu aiçaqiara, aixularxara iaştoun.

Axaʔ-mazara açkəs asocializm şieonəu zzəmdərəc, uaxigiə-araxigiə irəbʔaxala iəqau, akalakikuei, akətakuei rʔə iqau aburzuazia ssa raun.

Ari aipş akulakjei akalakiri aburzuazia rəkuparei, nas, aburzuazia ssa rguə abʔaʔarei aparʔia eiouugie ianərxaraxalaua qalalueiʔ.

Znəzənla auəsujə rklas zəştou auəs zçazəmkəzaua, auəsujə rklas zəştou auəs çazəyəyrəlaşa axşəykua anərzaailaua əqaun auəsujagiə. Uəs iəqau axşəykua izazamazua ikunarxalueiʔ uəi aqara iazəqaçam akətakua raxiʔ iaaz auəsujə, naanaʔri auəsujə reipş ionuouakuam, klas hasabla zdərəra ştəxəm. Znəzənla uəsujak, akulakja iuzreyəmdəraaua, akulakja repşʔqa ijajuoiʔ. As aipş auəsujə rklas ʔəʔ iqau azazarakua iqalalueiʔ ianiaslaua akomparʔia eiou qoukə-qouk raxigiə. Uərt reipş iqau akomunistkua aparʔia amyə iaşa ixqianə aganaxi iavanagalaueiʔ. Iarbanzaalagi, aparʔia axiʔ xənaaras iaqalaua zegiə zəxqiaua akapitalistʔ elementkua asocializm qaçara zjəmotəu, asocializm aqalara psrak aipş izpxiaza-ua, asocializm qaçara aiçaqiara iaştou roun. Aparʔia asocializm qaçarazən akuparaʔə eiaair ataxəzar rəçafarak rəmtazakua, aparʔia amyadəu ikuqiaz axənaarakua zegiə x'yştərak rəmtazakua ipəxxa ikunaçalaroun. Uəs anə-

qanamça xəmpada iara, aparçiagiə amya iaşa ikuəmquar zalsauam. Ubri aqnəpə ayp aparçia zkuəu, Lenin iairbaz amya iaşa axıp izaqarazaalagı, izeipsrazaalakgiə xənaarak qalanə zərəmyhaua abolışevikja.

Qoukə-qouk əqaup izhakuaua: „Асра зхагайцауа-
зет їарт акоммунисткua їəynauyçqa? Ёəqandaz їəərtən-
ynə, срада. Ізакuəp їаїeikuəmfarauzei їарт їəmou? Баşa,
апарçia іахaгəlou yəqa akə aaimarkər апарçia azə їаїeikuəmfaras їəpxiazaueit. Іzzataxəuzei uəs? Іeommi їəqazar
aja pqa ішаїhaua ala: uargiə unıxa (nəqaz), daɸazgiə
ipstazaaraɸ pərxagas uxə iumtan. Azə iguə iaanagaua
akəqazar, iara dakuəitəup, iguə itazaait. Uəs aipş iqau
iyhaɸup, апарçia azə їаїeikuəmfaroufa iqaçarəm“.

As eiharak izhalaaua апарçia аїаїeikuəmfarakua raan,
апарçia amya iaşa iaїəxqiakuaz anaarakua inəquərgaua
auəs aguxiaa mkəkua, guərtənula iaзəpşkuaua, anəїaja-
їa izəstou (aprimerenecja) roup.

Znəzənla as aipş iqau irhalaueit kuparada, aїsəїa,
tənula iqazar ztaxnə апарçia ialougiə. Axa lasəlas as zıhaua
ialarїarəc irtaxəu xazəup. Uərt irtaxəu, as aipş iəqau aja-
kua rkalt içaknə, апарçia ckia iaguamərtakua апарçia aiaşa
mya izkuəu iaїəxqianə апарçia amya dəuajalagiə uəslagiə
iakupaua anaarakua ruəs izəstau iaııərəgzarçə ayp.

Iara ubri ayp апарçia iagiazəmyhazaua. Ubri aqnəpə
ayp anaarakuei, anaarakua rxapəzara rətara aїa zıhakuaua
anəїaja-їa izəstoui, апарçia auəs azə ɸkə baapsək iaıynə
minuıəkgiə irzəmyhaua rakupara izaɸəu abolışevikja.

„As aipş iqau „adgəłaja“ umanə aibalra ualagar,
zəynucqalagiə, ađaxialagiə aїakıəmca zzərəstua ureipşxoit
— iheit Stalin.

Ubri aqnəpə, h'ues hzəstou iagarazə, hakuparaɸə
həıaıııracə rapxıaza iataxəup as aipş iqou auaa eigzarak.
rəmtəakua rakupara, апарçia ralcara“—iheit Stalin.

Akontrevoliucia trockizm.

Art anaarakua rakupara y-frontk rəla imyapnagaueit apartia. Uert afrontkua ruak arotari aup egiei - armari aup. Uaje haxjapan arma xənaara. laçanak' uazei iara ubri arma xənaara? Uəss imyapnagarca izəstouzei? Uəi açə-xuala atak, bzianə iñeit ay. Stalin 1928 ş. 29 noiabr rzə ZK(b)P a'CK aplenum aƣə.

„Arma“ uaa—atrockistja ajala iarəmour, axa auəsəƣə uert rajakuagiə, rlozungkuagiə arevoliucia ailaırei, arəbgarei roup izə-zhou.

Ubri aqnəƣ apartia, iaagəlaiıtei, eixsəonrak qam-çazakua iaƣəup auəsujei anxajei rjara macara iazkəu atrockizmi „arma“-jajarei rakupara.

Atrockizm iañauet xazə, ƣəlak aƣə (Asovet eidkə-la aƣə), asocializm aqaçara zalşauam-ña. Ari aƣəup eiha-rak iaxkəlsua atrockizm iañaua zegiə. Adunei, zegiə iazeipşəu arevoliucia anərxiəmza Asovet eidkəlaƣə iəqou aproletarja asocializm qahçaueit-ña izƣəu başax'ueit rñuon atrockistja. Atrockistja irñauaz rxaxigiə iaamgakua Asovet eidkəlaƣə iqau auəsujə r'klas asocializm rgəlara iaƣəup, imyapərgaueit a əsura dəukua. Exiazə asocializm rgəlara-ña hazƣəu afront aƣə hzəxizənə haqou rajour. Asocializm rgəlara afront aƣə hara hzəzizaz, ihalşaxiou, ihartaueit azin sənƣari haztagəlou axuəşəkusaıri aplan axəşəkusa rzə asocialistƣ ekonomika afundament anag-zara. Auəsujə rklasəi, akolxozaai, aqajlara zegiəi irdəru-eit Asovet eidkəla arəotuouara Asovet eidkəlaƣə asocializm argəlara işarlasua adunei iazeipşəu arevoliucia aqalara. Uəi rguə qanaçaueit, rguə stnax'ueit aguragara rnataueit dəunei zegi aƣə aqajlara ruəs işagaua.

Ubri aƣənƣ aup hara işahualəu pxiaqa aixalara, dunei zegiənqaraıri auəsujə rklas ihaxuapşnə irñalarƣa: abar iara, sa sapxiagəla oıriadər, abar iara, sara s'oreiy

brigada, abar iara, zəmyra, auəsuya rəmyra, abar iara, sara səpsadgiəl, — uərt zamanala irueit̃ dara ruəs, hara zegiə luəs, — hrəvagəlanə akapitalistja harəvagəlan, eiçah-xan adunei zegiənqara iazeipşəu arevoliucia". (Stalin).

Atrockistja irhauan milionlari aqanxayəjlara asocializm qaçara ralarxura, ralagalara zalşauam-ña. Uərt irhauan aproletariatəi abjaranxajei reidəzaara pəmgar, eidəmçər başa xazgiə izalşauam-ña.

Atrockistja irhauaeit̃ zəguə rəpşə azəkənxuxuala axarənxata znarxəc alarpanə izkəu anxayə eitarsua akollektivaxı iigara auəsuya rklas ialşauam-ña.

Uəs rəhauam apartiei Asovet̃ eidkəla aqə iqau auəsuya rklasəi. Uərt imaçəmkua auəs rəuxeit̃ akəta nxat̃a akollektivrazə qazəqaçarala. Zegiə irdərueit̃ aqəla aqə industrializacia ahasab ala auəs dəu imyapagou. Uəi auəs myapagamkua akəta nxat̃a akollektivra zalşauaməzt̃, izban akuzar, akəta nxat̃a akollektivra iataxəup imaçəmkua atraktorkua, akuatankua ahhagakua, alaçaqakua uha ubas agiərtgiə. Uərt zegiə qazçaua, iaazəstua aaləxra xianta (тяжелая индустрия) aup. Aaləxra xianta ahasab ala iuəup aqəlaqə imaçəmkua auəs: ubri anaysan apartiei auəsuya rklassi imyapərgəeit̃ aqanxayəjlara rəyna-ucqa auəs dəu eidkəlam, xaz-xazəpi anxat̃a ssa ačkies xaraza kollektivla eidkəlau anxat̃a dəukua şieonəu dərbaua. Ubas imyapagakuaz auəskua rəlpxala abjaranxayə giətrak ikuəmkua dəkugiajt̃ asocializm axı. Exiazə 40% inreihanə anxaja rənxat̃agiə dargiə kolxoz eidkəlaup.

1931 ş. rzə aqçiaqtqianə iaqəup akəta nxat̃akua rəbzak, akolxozkua rəqə eidnakəlarçə.

Harak ataxəxəuma, axuəşkusa aanjarazə aqəla iagəu agiəqajamkua neiuəjla ikolnxarətup-ña apartiei asoвет̃ myəl adirektivakua itrəjtəz nagzaxaueit̃.

Abas, auəsuya rklassi aqanxayəjlarei asocialist̃ rəgə-lara izqəu aqə esəmşəpi ruəsarala auəsuya rklassi aqan-

xayəjlara rmasakuei eiyəzara rzeibouraco zalşauam, eidəməyrər qalauam-ña trockizm ixuəcnarıştaauaz akontrevo-liuciaŕ jəgixuəcraqua işjəgixuəcraŭqau, işbaşa jajarau, işlakuəu aarpşra iaŕəuŕ.

Aimperialistŕ eibalra ipŕŕŕnə eilanaŭəz afabrikakuei azauadkuei ixərgua—ŕərguaua auəs dharueit-ña rəŕakuərgələra hanaŕəz atrockistja ikugələnə aňhara iaŕən auəs tərłasuam, aaləxra arŕiara irccakŕuŕ, irlasŕuŕ-ña. Uəs aipş irlasnə aaləxra arŕiarazə iataxəu apara aaləxra iaanastua amara axu itəxzar nasgıə anxaja analog azərhanə irəkuçazar iaanagaşata rguə iabauan atrockistja.

Uərt as zərñauaz aŕroletarjei abjaranaxajei eimyalajam, məşkəmzar məşkə eidəməyrər zalşauam-ña irñauaz çabərgxauaz qərŕauan. Ubri aqnəŕ iataxəuŕ, iaxənzalşaua, şaqa alşaua aqara anxaja rəlxnə aŕəla industrializaciara iakuərzŕəuŕ rñauan dara. Anxata arekonsrukciara aamta hantagəla auəs irlasnə idəkunagalarara aipş aamta anaieu aŕartia trockistaa ikugələnə aňhara ialagəeit auəs tərccakjeit, auəs qalarcə izalşauam atəmpkua laŕəŕquərouŕ-ña. Uərt ijərərgəeit təoriak; uəi atəoria ala eilahənə iqaz azauadkua rxərgua ŕərguara, rəŕakuərgələra algaraxı hneigua halaganaça haŕiara atəmpkua laqu'ua ialagarouŕ. Hapşəŕəi uəs akuzar işəqau h'uəs?

Trocki işəñauaz ala haaləxra şəkusək, ala iaclarcə iqaz 18⁰/o rakuən, iara iacəlt 1927/28 ş. rzə 26,3⁰/o, 1928/29 ş. rzə 23,3, 1929/30 ş. rzə 32⁰/o, 1930/31 ş. rzə iaclarcə iqauŕ 45⁰/o.

Atrockistja iazərazəm aixa aipş iqau adisciplina ououa aŕartia iamazaarcə, izban akuzar uərt uəsqaŕ irəlşauam imyapərgalarcə dara rguə iaanagakua. Ubri aqnəŕ atrockistja irtaxən iqazaarcə aŕartia avnuçqa afrakciakuei guəp-guəpla aŕeidkələlarakuei rzin. As iqau aŕartia, ñarak, ataxəuma, ialşauaməzt asocializm qaçara iaxagələnə, amya iaşa ikuçaua nəŕxgara aznauərc. Adisciplina ououa aqamzaarei, afrakciakua reikuparei eihagiə

larəonouuauan aburzuazia ssa rəmy apartiaφə, iqalarən iakəmkua iybamkua aburzuazia ssa apartiakua kər-
jərərgar uərt nas arolejarja rdiktaura iakupaua ialagauan.

Atrockistja iguaq'ua iaφən apartia aynuçqa frakcia hasabla rφeidərkəlarçə, apartia azeips disciplina aguxiaa mkəkua argama, dara rfrakcia disciplina jərganə, rxa-
bzaurala aizarakua qaçaua, mazala irəmaz aipnografiakua rφə ikiəpxinə abonəckua dəkçaua ubas agiərtgiə.

Apertia iaanarpsit trockizm axaφəjqa zeipsraz. Apartia iaanarpsit argama akapitalistə klaskua ruəs şakuəz imya-
pnagauaz trockizm apartia aynuçqa, idealagiə, aorganiza-
cialagiə icqia-icqia ikunaçeit trockizm, ialnaceit atroockistja
apartia, nasgiə iaxtajeit atropkizm iaçanakua iazərazəu,
iacnəquarçə iqau apartia ialazaara şəqamlauaz ala. Apart-
tia ianalərca atroockistja xazə rφeidkəlanə itrockistə
kontrevoliuciaə partianə ikugəlt, axa uərt dgəlay dəuk
drəmanə, myək rəmanə iqam auəsujə rkłasi aqanxayəjla-
rei rəynuçqa. Asovet eidkəla dalcənə añaə nxəçqa ddə-
kunaceit atroockistə oppozicia aihabə Trocki. Ua daxəqau
Asovet eidkəlaφə asocializm qaçarei, Asovet rəlaφə iqau
auəsujəi anxajəi rzən iqam, ianəm rəla akə dajpxamfakua
jgiañharas iidərua zegiə dərφəup.

1930 şəkusaři aapənra azə akollektivra uəs amyap-
gara aan hara ihaman „armari“ atroockistə aşibkakua.
Akommunistkua qoukə-qoukə, hpolitika ckia izzeiləm-
kaaz, axəpxiazara ilastalan aotarjəi abjaranxajəi,
irajajanə, rxə azəftnə, dara şənxaua ačkıəs xaraza kol-
kozla anxara şieonəu dərbaua, iara ubas ala idguarpxanə,
iazəraznə, rxala kolkozla rφeidərkəlaraφə, rəznəquara
acənxuras, irəguaanə, myəla inahcaueit-ña ialagəeit. Art
akommunistja şibkas irəxiəz, atroockizm işazeiləmkaaz
alps irzeiləmkaait aup auəsujə rkłasi abjaranxajəi jya-
xər eibətamzar, eiqəmzar şədamlaua aparçiei, auəsujə
rkłasi zəftau auəs azən. Apartia iaraznak nap anarkəit
əş alps „arəmaraxi“ iaxauaz akommunistkua rakupara,

oşipkakua iqarçakuazgiə aamtala iarƣeiƣ. Anxayə mƣəla akolxoz ialagalara akuəm, ixə-iguə azəstnə, iara iguap-xanə, ixala iguazəhanə dalalaraƣa iazəqaçara aup akətaƣi akomunistkua irualəu.

Aiƣənƣajlarazə azçaaƣkua:

1. Ixzəl'ƣiaauazei aparƣia aynuçqa anaarakua?
2. Iarbanəu aƣrockistƣa yafara dəus (şibkas) irəxiəz?
3. Izəxbarqiazei aƣrockistƣa aparƣia ianalərcauaz?
4. Isparəxuapşuaz aƣrockistƣa abƣaranxaja?

Arona uaa—akulakƣa ragentƣa raup aparƣia aynuçqa.

Arona xənaaja adaxiƣi apşrala „arma„—uaa, aƣrockistƣa izlareipşəm. Uərt irhəzauam aƣrockistƣa reipş Asovet eidkələƣə asocializm aqaçara zalşauam—ña. Ialşau-eiƣ, axa uapşapşnou, rheiƣ arona xənaaja.

Izzərcakƣəuzei ainductria uama dəukua (гиганты) rəqaçara? Rapxiəza iqaçarəu aindustria lasaup.„ Izzataxəuzei klas ʽhasabla akulak iapəxra, ieommi hiajajənə asocializm qaçaraƣə dhalaharxuər?

Izzataxəuzei klasla aikupara eiçəxara asocializm aƣə uəsgie klas fatara nxaranə iqazamei?! —aa arona uaa irhəua.

Darbanzaalagie zəxə xuəƣzak pnaqʽuanə iəqau uəsuyək, qanxayək, aqa iaçagəlanə iəqou dəƣazə dəzeipşra-zaalagi izzəmdərui dɔalauam aindustria xianta məruiəgas iəqou zegie aazəstui. Iahhəp: amafənakua, aƣrakƣorkua uha ubas agiərtgie hamamkua, ineiuəjnə akolnxara qaçarala akullak klas hasabla dəpərxəmkua hƣələƣə asocializm aqaçara şaləmşaua. Iaanagauazəi ari, arona uaa irhəua?

Arona uaa irhəua iaanagaua ubrəi aup: ajala h-ƣələƣə asocializm aqaçara alşau-eiƣ—ña rəhauata iaƣəup,

uəs aƣə ianneilakgiə asocializm aqaçara map ajər-
kueit, izban akuzar, asocializm aqaçara zda psəxua amam
amyakua, ametodkua rəla auəsura map ajərək'ueit. Iša-
abaua aips, airockistjei art, arona xənaajei asocializm
aqaçara ianaxtajaua rħafakua rəla eipsəmġa iqoup, axa
uəs aƣə eipsəup, airockistja reips artgiə hƣəlaƣə aso-
cializm aqaçara rguə ajəceit, ialışaranə rəzdəruam. Ar-
ona uəa irħauam airockistja reips aqanxayəjlara rmasa-
kua akəta nxatə ƣəcla, socialist hasabla afakuərgəlara
irtaxəm, iakupaeit—ħa, axa uərt ixarçauam, kəta soci-
alist hasabla afakuərgəlara kolxoz myaləei, sovhoz mya-
ləei ialışaranə. Uərt rguə iaanagaueit akəta socialist hasa-
bla afauərgəlara myas iamou anxaja zegiə, akulakjagiə
nazlakəu, xuhaxutəga kooperaciala reidkəlara aup—ħa.
Arona uəa irtaxəm ineiuət akolnxara qaçarala akula-
kja klas hasabla rapəxra. „Axuhaxutra rxə iauhaštəp,
h-rpərxagaxarəm ananamgajei abatrakjei eksploatacia
rzəz'ua, ƣala aspekuliacia iaƣəu akulak, uəi uəs dšə-
qau, iara izguamtazakua asocializm dnalaxuxua dnalaz-
haueit“ rħoit arona xənaaja. Uajə, dəzuəstzaalagi aqə
iaçagəlou azgiə dqalauam izzəmdərua akulak dəzlaxuəu
asocializm aqalara šaləmsəua.

Akulak asocializm dalazhar alšəueit—ħa ħaua
lara uəs ala aroletarja klas hasabla rguə rƣəanəzaara
zərkuadaua klas hasabla auəsujə iraorou iaup. Asoci-
alizm oras iamou dreijoup akulak. Akulak zamanala
idəruet eskolxoz ƣəc iəqalaua, asocializm qaçaraƣə
uəs manġalak iaahaulagi iara iqazaara aƣħara šakiaƣua
açəxurə pġara šaraaigua. Ubrəi aqnəƣ aup abas aips
daapknə akolxoz uəs dzakupaua, eiçeiqiarçə dzaƣəu. Apatġia-
ƣə arona apatunistja irħauaz iagar, auəsujə rklas anparala
rnapaƣə iaargaz ruəs, rəmyra raoraja irzənrejtər akuən
iaanagauaz. „Arona ġi apatunizm myəs iamou aburzuazia
əəə amq aup, akapitalistġ elementkua, eiharak akulakja
myəs lrəmanə izlakupaua aup. lara ubrəi, zəƣħara iiasua
akulakua rəkupara xaras iaxiamou aqnəƣ aup eiharakgiə

arouaŕi axənaara exia azən eiha isarta dəunə izhamou
aparŕia aŕə. („Stalin“.) Aparŕia kupara maŭk qanamçeiŕ
aparŕia aynuçqa iqalaz arona uaa ideialagiə organiza-
cialagiə pnaŕərc, icqia – iŕia ikunaçarc. Aparŕia idna-
rbeiŕ arona naara ali ierŕa, axadaŕa Buxarin, Rəik,ov,
Tomski uŕa iŕyafaz, aŕipka ŕrəxiəz. Aparŕia iaŕieiŕ
arona naara iaŕua acəzŕaua auaa aparŕia ralazaara qala-
uam – ŕa.

Iaanagauama uəs aips auəs iuəu aronaŕi aparŕi-
nizm aurazaurou ğiaŕrak akuəmkua içaaquərlouŕ ŕa.
Mar. Aburzuazia ssa əqanaça, çəxua pŕarala akulakŕa
ipəxxaxaanza, akətakuagia inagza-aagzanə ikollektivŕ xa-
anza asocializm zŕəmonə iəqou, oras iamau amŭkua
aparŕia iapərxagamxalarc, aparŕia eiukuou dmərblaŕia-
larçə, amya iaŕa ikurəmŕialarçə zalŕauam.

Aŕeoriaŕə arona uaa irŕaz rŕəpŕəzargiə auəs aŕə
lasə las iupəlaueiŕ arona apparŕnizm, amala iuəlŕauazar
aup iara aarpŕa. Iqaur auaa, arezoliucia itəxrakua raan
arona uaa irakupənə iŕajaua, axa ruəs iruəz ualpsər
arona uəs maŭəmkua iubaueiŕ. Uərt reips iqau auaa auəs
aŕə akulak iguŕa rŕaueiŕ, aŕəmŕi dəukua ladərquərc
ikupaueiŕ, akəta kollektivŕa rtaxəm.

Uəs, Afxa nxəçŕi Kavkaz—ŕa izəŕtau aŕəla ŕəŕ aŕə
iqaur hablak labin – ŕa. Uəi ahablaŕə akulak ilŕaua
ala auəsura dəŕəuŕ akolxoz ayn içqala eilaiŕracə. Habla
çəpxaza akolxozkua rŕə akulak irŕənə imaup iauəs
myapazgaua aĝenŕa. „Izalalaua ei akolxoz? İmal aatəm-
xnə iartĝiə qara itəbəkuçaueiŕ“ – ŕa raŕhanə anxaja aka-
lxoz ialalaŕaz akolxoz alalara iaŕdərŕaueiŕ akulakŕa.

Aplbaŕi auŭaŕtok aŕə adin xazçauanə iəqaz ananam-
ĝaŕa abŕaranxəŕei rəynuçqa akulakŕa aĝitacia aqa
çara iaŕəuŕ. Uərt irarŕaueiŕ: „Akolxoz itannalala, anŕ-
iaŕəŕkra itaquərx'ueiŕ itəmaugie aatəmxnə naq itəndəku-
rçoiŕ-ŕa. Asekŕantŕa rzən ŭədala akolxoz qalarçə aĝitacia
aqaçara iaŕəuŕ akulakŕa.

Akulakja wəc nap alarkəxt akazakjei, akazakja
nuam aqanxayəjlarei eibadərtaɾcə. Vladimirskaia ha
xaxi3əu aʃtanicawə akazakja iajanə iguararɕeit akazakja
zegiə axəganə naq qara irəʃtəʃaʃa. Uəs akulak jaja-
rakua rəla irjaɾcə, idərtaɾcə rtaxəup ananamgajei, abjaɾan-
xayei. ʔnak aʃeɽ aʃara daɕagəlanə azə, dəzuəstu
uayə izdər3auam, kazakk ikuaj dnadgəlanə uəs iheɽ.
„Uwərx'ia apɽma! laxia ialagaueɽ anxaja rđəkuɕara“.
Aʃtanicakua qoukə-qoukə rwə akulakja rxapəzaraxa
ləqaup. Axmeɽskaia-ha izəʃtu aʃtanica awə akulakja
irəmazk'ua drəmazamkua, rxə rapəzaraxanə, iʃərtaxəu
alps, akollektivɽrei, alaɕara awəzəqaɕarei reɽaɕiarazə,
argama dəu agiɽacia aqacara iaɽəup. Labinskaia-ha izəʃ-
tu aʃtaniceɽ (uəi araion centɽ awə iqou ʃtanicoup)
Rodnikovskaia-ha izəʃtu aʃtaniceɽ rwə, exiagiə iaarpsəm
ickianə abja zməxkuouəi, akulakjei. Uərt rakuəm,
Labinskaia-ha iaxaʃtu iəqau akolxoz pɽavleniakua r'u-
lenja qoukə-qoukə akulakja rəlouɽ. Aku'ulakja ire-
gəlam rəjajarakua raan. Uərt irhalueɽ: „Auəsura hazla-
ləɕuazei... Ihmam ajeixa, h'wəzlazəqahɕauazei alaɕara-ha.

Aronaɽi opɽortunizm art aʃtamcakua rwə ionuoruanə
atəp ahait Labinsk-ha iaxaʃtu imyapgazam akolnxara
neluəɽ qaɕarei, aapənɽi alaɕara awəzəqaɕarei rzən akol-
xozaai, akolxoz ialam xaza-nxajei rzeips eizara. Akol-
xozkua rɽpravleniakua uajəgiə iqarəmɕact ialəzxəz rwə
ahəsabərba akɽiabɽ ak-azə abalanskua bazaməzt, nasgiə,
ellərgazaməzt kolxozla auəsura eiha izlakiarəu. Aylen wəc-
ja zdəzkələɾə zualnə iəqou akomisiakua auəs ruzauam.
Rodnikovskii-ha izəʃtu aʃtanica awə iəqou akolxoz
axantayə im3azakua iheɽ abas: „Hara hguə iaanagauan
nuəs iaramala ix'iaueɽ-ha. Hara hrəzpsuan anxaja dara
rxale ialainə alquə rwanəɾɕueɽ, akolxoz ialalueɽ“-ha.
Arona uəs ztəp onuoruanə izhaz adagiə əra iqaup „arma“
uəakuagiə. Labinsk aʃtanica apɽbaɽi auqasɽkawə iəqan
akɽiv rəɽzara.

Uei aizaraŋə kommunistk „uei aqara anxaŋa rəxa-xulxra ataxəm“-ña dəkugəlanə dʒajauam. „Rəzənŋək. irəmou aarəmxnə akolxoz ialaçaŋur“-ña akuən iihauaz uei akommunist. Aybaŋi auqastkaŋə daŋa kommunistk iħax'uan „podvodak aaxuanə, guara cəpxiaza iənkədgəlua aħakua zegı lakučanə abaza axı igaŋən“-ña. Abas ačkıəs iəonnə akulak iuəs aŋə uzlaicxəraarəzei? Art „akommunistkua“ abas ala akulak iəcxəraauan, axa uərt irmouzeiŋ aparŋ-iaŋeikakua raxıŋ irəkuangoz aips laxıə.

Aladaxıŋi Volga-ña iaxastau Balašovsk araion aŋə dəqaup Şustov-ña aparŋia eiou azə. Şustov argama dəu akulakja dragentnə dəqaup aparŋia aŋə. Uei Rodniŋkt-ña iaxastou astancia aŋə aŋeidkəla deihabnə damouŋ. Şustov dəzxagəlau auəs, aŋarx'ıara uəs, balašovsk.ŋi a'organizacia aŋə uəs ououuas iqau zegıə irəckəu uəsuri. Şustov aŋarx'ıara aplan mar aŋik'uan, axa uei... akulakja adça ououua (твердое задание) rətara itaxəm. „Akulakja hamam hara, nas izahtarəda adça ououua“-ña eiħaueiŋ araikom axıŋ az danizaaua. Uəs aips aiaŋeikə aŋgıə dəkugəlanə iħalueiŋ Şustov. Şustov „akulak dəqam“-ña iŋərigaz aŋəoria eibarguaq'ua imyapərgarcə iaŋən Mixailovsk.ŋi akətsovet aŋə aelja akətsovet axanŋayə lakovi akolxoz axanŋayə lliet. Mixailovsk.ŋi akətsovet iazbən kulak dhamazam-ña, axa aŋələŋaŋ komitet axıŋ iaastəz akolxoz danalps ibeiŋ 17 akulakja.

Araionŋi aparŋia organizacia ialŋeiŋ akulakja rafa zħauaz raankəlara, raja rəapŋra. Araionŋi organizaciei, arionŋi komitetəi rŋeibətanə aonara-ña irəjəlt akulakjei, uərt rlakeiŋa—aronari oportunistja yŋək uai. Art aŋərpŋŋkua (aprimerkua) zegıə ckia urəxuapŋər iudəraŋa iəqaup aronari oportinizm akommunistkua qoukə-qoukə ruəsura aŋə atəp ououuanə iħahaz. Meigzarəda aparŋia, aronari oportinizmi „arəmaraxı“ iaxaua auai eiħa iououuanə iaxrakupaua aħablakua rŋə eiħa imantalanə inarəgzaueiŋ aŋarx'ıara plankua,

anglaxplankua, akollektivra procerila eihaxaueit, ubas eithaup asocelclabrei aorey uASUREI. Guerpjarak, egzarak qamekua akulakja r'agentuera apartia aynuqqa iaxa-qazaalagi, izeipšra formazaalagi istnaxlagi akə ialamə-ryafakua iaarpsnə, nas afata ianknə icjapup. Akulakja rhatə myapəzgauei, uərt irnəlauei rzən apartiawə təp əqam.

Alwənjajlarazən azçaaɾkua:

1. IZXUIAŞAMI akulakjagiə şalagəlou asocializm qalarcə alşaueit-ña arona uaa ijərərgaz aʔeoria?

2. Eihə izlartouzei exia haztagəlou aamtazə aronaɾi anaara?

3. Pşaafas iamouzei aprakɾikawə aronaɾii „armaɾi“ opporɾunizm?

4. Izzalənişauazei exia haztagəlau aamtazə eiha itartau aronaɾi nas „armaɾii“ opporɾunizmkua rakupara rəonu-onuamkua asocializm aqaçara?

ZK(b)P aɾəlawə ipartia zatəkəup.

Hara hpartia—auəsujə rklas apartia—aqajlara zegiə rxakuəitrazə akupara iaɾəup. İəqam, iqalarəgiə zalşauam dawa partiak aqajlara ruəs nəquəzgaua r'intereskua zəxi-qaua. İqan Urəşpəlan auəsujə rpartia-ña xizəs iamanə amənşevikja rpartia. Uajə añaaxəçqə uəl apartia axir jənxa-mənxakuak. Uərt ireiuaz qoukə nap adərkəxən hɾəlawə idəɾwəcxərc rpartia, axa irjargamaxan azbra ləlou. Art ruəs anəɾəzbauaz iaapşəit rpartia zəltaz, ruəs inəqunagauaz, axawəɾqə zeipşraz. Zuəs rəzbauaz irheit azbra awə eibafala Asovet myə xərbgalanə akapitalizm afakuərgəlara işaftaz.

Abas İəqau auəs nəquəzgauaz auaa rakuən auəsujə rpartia haluəup-ña zxə zəpxiazauaz. Uərt argama abur-şuazlaa ruəs amyapgara iaɾən. Uərt ruəs amyapgarazə aguzlaa mkəkua iaadərtərc iaɾən aibafra, auəsujəi anxa-jet rlatə awəla dəɾzəsarcə. Rwəfaɾqianə auəsura iaɾən

rpartia axi iargarc auəsuya, axa egia ruəndazgiə ruəs başaxəit, auəsuya dara raxi rəə dmərħəit.

Uajə aigua iaadərpsit mazala auəs zuaz partiak „anxaja rqa partia“-ħa xizəs iamanə. Ari anxaja rpartia-ħa zaxizəz aəə qanxay dəqazaməzt, uəi ialaz aprofessorjei agronomjei rak.uən.

Ehabəsgia daman uəi apartia aprofessor Kondratiev. Ari apartia, aiaşazə iaxiznaəit akulakja rpartia-ħa, işban akuzar uəss imyapnagauaz akulakja ruəs akuən. Uəi kupauan akolxozəi asovxozəi qamlarcə, akulakja rən-xała ɸiaracə. Uəigia iataxən asocialistə rgəlara hazəəu auəsujəi anxajəi rla iadərgarc, abqar pənçala asovet mɸə aadərħərc. Ruəs ramxalar irtaxən apomesɸikja rədgialkua rəzdərgiəjərc. Uəs aipsɸqa rələmsərgiə, apomesɸikja irəmxəu adgiəlkua rəxu anxaja iddərtauan.

Art aypartiakgiə, auəsuya rpartia-ħa rxə iaxizəzəz —amenşevikjagiə, anxaja rpartia-ħa zaxizəz—Kondratiev ipartiaagiə apara rauan aħaa nxəɸi akapitalistja raxit. Uərt akapitalistja uəs rħauan: ĩart ua xizəs ĩta-xəu ĩtətx, amala hara huəs qatçala, hamaç jəula-ħa. Uəs aips iqau amac azə akapitalistja apara iaeigzauaməzt, amenşevikjei Kondratiev ipartiei apara afara iaəən. Hara ihakuərsənə ikapitalist təlou. Hara asocializm aqaçara haəəun hnapkua aruak, abqar arkə, haəia daaiuazar hşəiguədlara həərx'ianə.

Ialşauama abas aips hşəqau auəsuya rəmyra iamaz-k'ua dəɸa partiak iqalar aauracə? Map. Uəs aauər haəia haynuçqalagiə dhalahçəit akuən iaxiəzxauaz. Abolişevikja rpartia iaayədaraxaz iarbanzaalagı dəɸa partiak, iaaqalalagı mazala aku, ma argama aku işakuxalagı aburzuazia iacəmxraarcə zalşauam, aburzuazia amyra ĩakunərgəlarçə akupara ĩalamgarçə zalşauam haəiaja r'agentja rəgułə aħara halşauam hara.

Iqam hara ĩpartia ada dəɸa partiak auəsuya rklasəi, aqajlara zegiəi ruəs nəquəzgaua, r'ĩnteres ĩaltou.

Ubbi aqnaŕ aur cəxuapɾala aqajlara axakuəitra rəta-
a auəskua iruəsna iaxəkugəlau, hɾəlaɾə, abolışevikja
partia ada daɾa partiak qalarcə zaləmşaua.

Alɾənjajlarazə azçaaɾkua:

1. ZK(b)P ada daɾa partiak aɾəlaɾə iqalar zaamuei?
2. Zuəs nəquərgauadaz Kondraŕiev ipartiei amənşevikjel?

Akəta komunistkua uɾəs irədəu.

„Yafarak azəməukua uazçrapşnə, işakunagaua uaz-
əquala laalua apara, uzxagəlau auəs nəquga ekonomia
izəunə, uxaraxairpşən, auəsuraɾə psəxuak zlamou ala
disciplina rəuouualala... Abas iəqau alozungkua... exia
iaztagəlau aamtazə xərpafak zmam fata lozungkuanə
qoup“-ha ihaluan Lenin danəqaz.

Art, Lenin iiħaz iajakua akə eipşəmkua akolxozaai
iharak, akolxoz xanɾayjei rzən aur ibzianə işħau.

Akolxoz mya idərəup, eilərgou myouɾ uajsta. Uəi
agiguartel, egeildərgəeiɾ zəkırəuxkala anxaja rmassakua
ilərgaup, lagiəpxiazouɾ iɾəcəu anxaja axakuəitra nagza,
əztəua, amamzaarei, arəcharei iajəzgaui, alaɾcara içəz-
əua akalps“. (Stalin).

Axa, makiana, kollektivla anxatə afakuəərgəlara
anxayə izə eiha izlakiarəu zəgi rəla auəs azuəm. Makiana
irajouɾ akolxozkua ruəsaraɾə irəgəu, irɾeiɾəu
uəskua.

Ubas iəqau auəskua rəɾɾeira, reiɾkaara iazərxaxəuɾ
akəta komunistkua rəmy rəlsara zəgiə.

Iarban 1930 ş. rzə akolxozkua ruəsuraɾə arəl aşə-
uua ixmərpakua irɾeimzar qamləua irəgnə iəqau?

Uəi iəqau uəskua zəgi rapxiazə igəlouɾ—akolxoz
ətalə uləuə. Akolxozkua kəɾ qara axatəla irouəz eizəɾ-

seit akolxozaa rtaajara zeipsraz ahasab ala. Akolxozoyə şaqa auəs iuəz, iuəla zeipsraz uay atquə ianiçazoməzt, uay aguxiaa knə dəqaməzt.

Axatəla taajarala aşara ianalaga akolxozoyə akolxoz uəs guadikəlarçə zalşauam. „Xu-uaapsərak, iqau staaja rzəuəsgie isouracə iqazar isouşa səxuta izzəstaxəu-zei azə sieihanə, nasgie sieonə auəs zuəndaz-ña aƣər-guaqra“-ña iguə iaanagaueit akolxozoyə.

As, taajarala akolxoz xatəla aşara ianalaga eiaaiua akulak iour, akolxozoyə daçamxar zalşauam. As aniba akulak iaraznak, agiçacia aqaçara dalagaueit. Uəi, uəsgie səxuta soueit-ña zgua iaanaganə auəsura zƣəjəzxiqaxəua uəs eihaueit: „Izzəutaxəu-zei uara auəsura, uəsgie uxuta uoueit, uguəla uara uzən auəs iueit“-ña.

Guək, ala auəs zua uəs reiħax'ueit: „lalatxu-zei uara abas aqara auəs iəƣzatərfua? Aybagie akour, iyəzja reiħa lauam, iyəzja tara taqara auəs rəzuam“. Abas aips, az iħua ala rxə nəquəzgaranə ztaxəu rəçəfəarak qamtaçakua rakupara ataxəur. Eihanə, nasgie ieonə auəs zuəz eiha zuəz eiha iourour, agizəmuəz agiıouam.

„Ubri išanagara aips akətanxatə uəsurakua rƣə, iahħar—ajaouara, alaçara, aratəra, atagalara, aƣəƣara uħa rƣə auəsurə pxia.knə irətərlour, nasgie irua rqa-baaxuə aƣənpi auəs iruəz aħasab ala ipxiazatup. Uəs adə izalşauam akolxoz aƣə aqa disciplina arəououareı, auəsura bzianə afakuərgalareı. Akolxoz aƣə auəsura irman-talanə eiƣkaanə afakuərgəlara akolxoz axatəlagie aznar-haueit, iarrajaueit, naq-naq azgie akolxoz arəououaueit“. As aħaueit afbaƣi asovetkua reizara akolxoz uəs arƣia-razə istnaxəz arezoliucia. Axa ari aizara azbara makiana amassakua zegie irəzdəruam. laarlasnə „afbaƣi asovetkua reizara istnaxkuaz azbərakua akolxozkua zegie rƣə ama-ssakua idərçatəur. Afbaƣi asovetkua reizara işaalgaz aipsƣia akolxozkua iaxabalakı naƣ adərkəit dasu şaqa

izua ahasab ala iqabaaxugie iaua aips ruəsurakua rəfa kuərgələra.

Srednaia Volga-ña iaxaftau Andreevsk araion aƣə „Zaria novoi zizni“-ña zaxiəznə iəqau akolxoz aƣə ifa-
kudərgələxeit dasu şaqa izua ahasab ala iqabaaxugie
iaua. Uəi akolxoz aƣə akolxozoyə esəmşəpi iuəs iiuei,
iuəs uəfei iquəla ištərx'ueit. Auəs laskua zua rzə ƣnak
uəsura mşək-ña irəpxiazaueit. Auəs xiantakuei, nasgie
kvalifikacia zinam izəqamçaua auəskua zua rzən ƣnak
y'-uəsuraçnək-ña irəpxiazaueit.

Akolxozaa zegie brigadala işanə iəqaup. Brigada
cəpxiaza uəsura iantəçua irətaueit anariad. Uəi anariad
aƣə lanəup uəss irəuşa zeipsrou şaqa aamta iagauei.
Uəss laarua zegie auqot azəruet. Abrigadir (abrigada
atıaba) esəmşa ištix'ueit kartaykala dasu şaqa iuəz, iuəz
zeipsrou. Akolxozaa zegie mənəpə irəmoup alqukua.
Uərt alqukua rəə abrigadir iançueit dasu şaqa iuəz,
nasgie iuəs iuəz zeisraut, uəfas eltazi.

Tutsk.çi araion aƣə iəqau akomuna „Ogorodnik“
zaxiəşəu iahnarbaueit dasu iua ahasab ala iqabaaxuə iaua
auəsura afakuərgələra zlakiarəu. Ua, akomunarja, ckia
iaxuəpsnə, iatajajana irədərəkəit dasu iua zaqarou ala
iqabaaxuə iaua aporladok. Akomuna auəşhartagə uəi
işaanagara ala akomuna aynuçqəpi aiƣkaafa apsaxt,
apqara ƣəckua itnaxt. Ailərgaga hasab iquə xuəykuə
apəreç. Uəi inarknə aural-çra pasa aasta eihaxəeit. Pasa
aħsakua, məşkiərala auəs anəruaz, ƣnak idrəckiauan 1,5
centner aqəmfo. Şaqa uua aqara uəua-ña pğaranə ianəf-
tərx inarknə, aħsakua azaza, esəmşa xuba-xuba centner
aqəmfo drəckiaua ialagəeit. Pasa 4 uardənk rəda auac
axrəzləmgauaz aybaçi auqastkaƣə akomunarja asoceic-
labra lapfargan, esəmşa 9-10 uardən auac tərgaua ialagəeit.

Akolxozkua rəə auəsuefa aiƣkaarala Ukraina pxia
gəla ratons iəqau irəvagələoup Lozovsk.çi araion. Akol-

lektivizacia akuzaait, aya rx'iaara uəs amyapgara akuzaait zegi rəla ari araion apxiagəla raionkua irəvagəloun.

Auəsura aiƣkaarala auəs dəu auxeiƣ Lozovsk araion. Ua iqarçaxeit esəmşari auəsura znərçua atabeli kua. Akolxozaa azazala zegiə irouƣ ahasab lquə xuəyƣkua. Uə tatqukua irnəun oueikuatələei, ouəqapfələei irx'iana atabeli plakatƣkua. Atabelikua x'ionun eibafəga lozungla.

Egiəi 1930 ş. rzə akolxozkua ruəsuraƣə irəgnə iəqan uəi aƣəyra tagalara aƣazərx'iaara rəgən.

As aƣəyra tagalarazə aƣərx'iaara eiharak, irəgnə iaxəqaz abambəi akunəi axaadrex'uoza araionkua raxi akuən nasgiə kər aƣərx'iaara rəgnə iəqan aya raionkua raxigiə. Akolxoz ƣəyrakua qara-qara irajanə iaxəpxastaxakua əqaun. Uəi iaxqianə aƣabrikakue azauadkuei imaynə irou aləxga. Añentkarra iazçeiƣ azaral. Akolxozaa axatəla irouşaz xarƣaanə iermouit, nasgiə añentkarraai dare kontraktacia hasabla akuandrat irəbƣarçaz axərzənamgza kuaz qaləeiƣ..

Abartkua zegiə ckia iahdərbaueit hara akolxozkua ruəsuraƣə, atagalara alaçara açkies iuəsmarianə işəqam. Akolxozkua rƣə pxiakla auəsura, nasgiə uəs ala auəsura kiars ialou zegi alərşatun. lqalalueit akolxoz mafənaku uəsurada ianənxaua.

Aƣəyra tagalara ckia aƣazəqaçara ataxəun. Atagalara ckia zƣazəqazçaz akolxoz apxasta mayxoit, aƣəyra raja nə eiueit.

Alaçarei atagalarei imanfaləne rəmyapagarazən iata xəun amafəna hatər akuçara, iataxəun, kətanxatə mafənas iəqou zegiə axələpşra bzianə rətara. „Amafəna aguxiaa mkəkua, işabalagi aznəquara akulak icxəraarei akolxoz uəs aiçaqiarei ireyxnə aun işəpxiazaxaua“. Amafəna anəxələpşradaxa, iƣakcueit, ipxastaxaueit.

Uəs qamlaracə atraktorkua xaz-xazə, xiəznəla ƣrak ƣaristk-ƣrakƣaristk. rəpən iançatun, ubas kətanxatə ma

lonas iəqou zegiə, nas aʔkua, ajkua, izəkunagakuou
mənə lançaʔup.

Dasu iiva ahaszə ala kər iaua auəsura afakuərgəla-
ra, ʔhara kɪaʔla iaazərɫasnə aapənʔi alaçara amyapagara,
lanaamtəu aʔəyra ʔagalara aʔazərɫiara, amafəna iʂaku-
nəgəu anəqugara, araxu hatər rəkuçara uħa, art. zəgi uayə
iəolmbac ala akolxoz auraləç azdərhaueit, akolxozaa rəb-
zəzəfa iəonərɫueit, kulɫurala rdərɫa stnax'ueit, akol-
nəra neiuəɫ qaçarala akulak, klas hasabla iapəxrei
dərmanɫalaueit, idərmariueit.

Aagləx aʔə akomunistkua, socialist hasabla auəsura
əbəkənərel, xuəʂkusa'ʔi aplan, pɫəʂkusa rəla anagzərel
rahasab ala, izəxizənə iəqəu rəɟəup. Asoceiclabrei, aəiəy
yəsərel, auəsura rklas ala, ada ialalt, aɟaɟə iaiəuxəeit. Akol-
xoz aʔə iəqəu aparɫia iayekagə, akolxoz aʔə auəsura
əbəkənə iaxəgəlarəup.

Akata komunistkua zegiə akolxoz uəs ynəpəkla
rəkərup. Myəs, iʂaras iəməu zegiə akolxoz aʔə auəsura
əbəkənə afakuərgəlara iazəkərup. Asoceiclabrei, aəiəy
yəsərel akolxozkua zegiə, aagləx aʔə iəqəu aips, uəsura
mətəda iəgəlarəup, akolxozkua zəɟə rəmpəgərkərup.

Akata komunistkua akolxozkua rəa aəiəy uəsura
adnə nərərup. Aparɫia iəməuəuəit əbəkəit aʔə
kəu, əbəkəit akəu, iəsaqəəaləɟi komunistə iəqəu əɟə qəu
cəclabrei, aəiəy uəsərel ynəpəkla iəkəre, əbəkə
zəruəre.

Asoceiclabrei, aəiəy uəsərel iəməuəuəit əbəkə
rəonəuəarəzəit, akulak, iapəxrei rəa ɟəhə ala iəməuə
kolxoznəkɟa-aktivistɟa. Uəs aips iəqəu aktivistɟa aparɫia
adnəkəlarəə iəəbnə iəməup. Akolxoz aʔə iəqəu aparɫia
əbəkə auəs auərup as aips iəqəu akolxozaa aktivistɟa
parɫia rəuə azəħaua iənaçarəə, aparɫia iadnəkəlarəə.
Akolxoz aʔə iəqəu aparɫia iayekə iaxəmtəuəzarəup akə-
u, akolxoz iələu rəda dəryaɟi iəxənə iəqəu axəə
səla zinəu anxəɟa. Uəs iəqəu anxəə iəbatəup kolxoza

anxara eiha işieonəu. Uəs iəqou anxayə icxəraara ataxəup
akolxoz dazaaiguaxara ɾa, akolxoz dalalara ɾa.

Akolxozaa poliikaia, kuliurala rdərra, aſtəxra
azən, rəynucqa akolxoz iaqeika imyapnagaroup imayəm-
kua auəs. Uəs ala akəta komunistkua irəlşauet ijerər-
garce apartia ialam akſivistja, nasgiə, urt, apartia ialam
akſivistja rəla irzəneiguarce akolxozaai, akolxoz ialam-
lac ananamgajei, abjaranaxajei.

СЧО Xvoşuevatka-ña iəqoup kətak. Uəi akəta eiua
688 tza ananamgajei, abjaranaxajei raxır, akſiabr
akə 1930 ş. rzə, akolxoz ialan 34%. Aparſiaqeika akəta
zegiənqara habla-hablala aɸazşanə auəsura ialagan, iara
iaxiərpşnə, akolxoz ialargolt 50 tza. Məşkə mzar məşkə
bjaxəmkua pləmz iaşak auəsura iaɸən art, habla çəpxi-
aza akolxoz ialaməz anxaja irajajaua, eiharak ixtaknə
ananamgaja aſsakuei irajajaua kolxozla anxara eiha
işkiarəu, aqanaxaja rzən eiha işieonəu dərbaua. Axarən-
kaſa uaa yaſarak alamkua kolxozla anxara şiəonəz eil-
dərgauan, nasgiə aſqukua alarçauan akolxoz iadnakə-
larce. Iara uəs ala auəs şəruaz 25 ianvar rzən Xvoş-
uevatka eiua 87% akolxoz ialargalt. Ubri aneysan
Leninski prizəiv-ña, Lenin ixızala apartia auaa anad-
nakəlauaz 50 akolxozaa-akſivistja axəcitəñaga alargalt
ZK(b) partia iadnakəlarce.

Exia haztagəlou azə, akolxozaa rəynucqa, akəta uaa
rəynucqa as auəsurazə aamta pasa aast xaraza ieonəup.
Kəta çəpxiaza apartiaqeika iaiuaiſ acxəraara akolxoz guək
psək ala iazgəlau, akolxoz azə ikupaua akolxozaa-akſiv-
istjei ananamgajei rgkəpkuei raxır. Akolxozaa-akſivistjei
ananamgajei rguəpkuei, kolxozla anxara eiha izlaeonəu,
eiha izlakiarəu-ña ianaxjajaua, uərt irñaua xəxi, xəxila
jajaraxauam, uərt irñaua akolxoz esəmşar i auəsuraɸə
uəs manlalas iaiuəz, izəxişaz, iaxahaz uzərbaua macara
akuxauet.

Uəs ala uaxuapşuazar uayə ixə azəiſtra ɾa iəqoup
Izmailovsk, i araion auəsula. Ua nyastkala aup auəs

şərua (uyastkak aƣə iqaur 20-25 tza). Uyastka cəpxiasa auəs rueit abrigadakua. Esxuəms abrigadakua auəs dzərua akətsovet aƣə izəxizaz, izxiəmsaz uha iruəz zeipsrou laxjajaueit. Akətsovetgiə naq-naq auəs şərəuşa amya dnarbaueit.

As ala auəstifa apıgoulıteı rajak çuam, axa ari suəluəfa bziau, işmetod bziau, yafarak akuəm. Preobrazenka akətan aktiv reilajajara aƣəıqa 6 tza, akolxoz rəanərçeit. Ari allajajara adəryaƣnə brigadak, auəs axa-naz auqastkaƣə 9 tza, akolxoz ialanaçeit, daƣa brigadak ialanaçeit—4 tza.

Uernov akətan ailajajara anəqarça, inarknə yəms-xəms rəla 140 tza akolxoz ialalarçə axəeitañagakua alarçeit. Denisovskıi akətsovet ialarçt 150-yək, axəeitañagakua. Yəms (ianvar mza 18-19 rzə) dgiəl uəşñartas) (?) laqaz zegtə rəə ananamgaja reizara qaçanə, dekabr azə ZK(b)P a'CK, akuşa komite,əi iştərxəz azbərakua dərçəra ləwən. Ari auəs ianalga nap adərkəit guəp-guəpla olqəntajlara qaçaua, zxala izguapxanə, auəs zuəşa rəla iniciativə guəpkua alx'ua akolxoz anxaja ralaçara. Rajak, namərçəkua ialərxəit xu-iniciativə guəpk. (40 tza), naşgiə akolxoz jəƣ ƣəcla 20 tza alarçeit.

Apartia lapxiasaueit sovnxaras iəqou zegiəi MTS, akolxoz dəukuei rəə apartia uəsürəzə laqa ououara zuəşa açərgua punktkua aartəmzar qamlauanə.

Neiuət kolnxara axəqou araionkua raxı, apartia iaanartueit xəmpada akolxoz iaueikakua. Akolxoz aƣə xyək, apartia aylen laşakua əqazaroun, apartiaueika anaadartua.

Apartia organizacia iafatoun akolxoz iaueikakua. Uərt akəta apsə zlatou, polițikaƣəzaait, ekonomikaƣəzaait uəss inəqunagaua zegiə rəƣrəlarxunə aonaraña auəs rueit.

Neiuət kolnxara axəqou araionkua rəə, iqalar alşau-eit akətakua kolxozla anxaja rəbzeiçərayək ada axəeld-kolam. Uərt akətakua rəə iaanəıƣəun akəta iaueikakua.

Akolxoz iaqeikakua auəs rueit apart-ustavəi ZK(b)Γ
a'CK akolxoz iaqeikakua rzə ɥədala itnaɣəz apqareit
işə haua ala.

Akəta komunistkua rəmy, rəlsara zegiə adərçaroup
akolxozkua rɣə apartia amy, ahatər arəononuaara, nas
akolxoz iaqeikakua rəxəpxiazara azərharagiə.

Socialist hasabla akəta afakuergəlareit, neiuəɣ koln-
xara qaçarala akulakja klas hasabla rapəxreit akəta
komunistkua irədnaçaueit auəs xianta, auəs ononua.

Art auəs dukua rənaɣzarazə iataxəup apartia amy
dəu (генеральная линия партия) işaanagarala akomu-
nistkua zegiə çəstra zkuəm aqər eilarpa aipş rjyaxər
eibətanə aonɣha, eonafarak qamçakua anaarakra iraku-
palarc, rapxiazə, exia haztagəlou aamta, azə eiha itartau
aronatı anaara iakupalarc.

- 25 -

БМГ 486

Apsnə ASSR Aphənttəzra akləpxirta „Lenin“ iəxiz zxəu.
Azəqaz № 5703. Aqiraz 4000. Apliq № 32.